

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Quid sit appropinquare Deo, & eruditiones quæ sint in hoc Euangelio,
Sermo

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

Lucæ 19.

mam amissam, id est, animas imagine Christi insignitas, quas querebat, inveniret & saluaret. *Venit enim Filius hominis quærere & saluum facere, quod perierat.* Charissimi omnes nos errauimus, omnes peccauimus, & à pascuis cælestibus excidimus. Cognoscamus animarum nostrarum pastorem, audiamus & sequamur eius vocem. Valeat magis in cordibus nostris vox Christi, quam susurrum diaboli, carnis aut mundi. Nihil nos adeo trahat ad omnem obedientiam, quam purus Dei amor. Cui in omnibus optemus placere, qui est benedictus in secula, Amen.

SERMO IN EADEM DOMINICA.

Quid sit appropinquare Deo, & eruditiones quæ sint in hoc Euangelio.

Gaudium maius est Angelis Dei super vno peccatore penitentiam agente, quam super nonaginta nouem iustis qui non indigent penitentia, Lucæ XV. Clementiam bonitatemque suam nescio quomodo peccatoribus maiorem potuisset insinuare Christus, quomodo ad spem potuisset venire eos magis erigere, quam quod fiduciam tantam prærogauit peccatoribus, cum eisdem conuersando, cum eis manducando & bibendo, eosque benignissima morum suorum dulcedine, vultus venustate, verborumque suauitate alliciendo. Non se austerum exhibuit, quem fugerent timidi, sed per benignum, ad quem confugerent etiam deplorati. Atque ideo (quod prima est eruditio huius Euangelij) legimus, quod sumpta benignitatis Iesu occasione appropinquarunt ad eum peccatores & publicani. Iuxta humanitatem Christi loquendo, dubium non est, corporali conuersatione hoc hominum genus, quod conscientia grauabatur, accessisse ad Christum. Nam diuinitatem pedibus accedere haud poterant, quæ vbiq; orbem terrarum implet. Quare Deo appropinquat nemo, nemo ab eo recedit, nisi ratione similitudinis, aut dissimilitudinis. Appropinquare igitur illi, est similem ei fieri. Ab eodem recedere, est dissimilem ei fieri. Ecce duas res habeo in manu, puta scripturam, picturamve in duabus chartis, non eodem magistro, nec æque graphice depictas. Volens dissimilitudinem artis indicare: de viliori pictura quid dico? Nihil hæc pictura ad illam appropinquat, maximè ab illa distat. Itaque cum vtramque in manu iuxta teneam, distare tamen eam à se dico, non propter locum, sed propter dissimilitudinem. Parum est autem, quod sint nos appropinquare sibi, quandoquidem etiam appropinquat nobis, sicut scriptum est: *Appropinquate Deo, & appropinquabit vobis. R. Siste diabolo, & fugit à vobis.* Vult igitur nos sibi assimilari virtutibus. Neque enim vel in Christo omnis similitudo nobis est appetenda. Nam sunt quædam, quæ soli diuinitati conueniunt, habentia excellentiam, potentiam, gloriam & magnitudinem. In his nihil nos mouere debet ad appetitum similitudinis. Neque enim debemus omnia velle scire, quæ nouit Deus, nec posse miracula facere nobis est appetendum, nec in gloria ei similis fieri, aut potentia. Ibi enim non oportet appropinquare, nec assimilari nos Deo. Sic enim Lucifer voluit appropinquare, & Deo fieri similis: In cælum, inquit, ascendam, ponam thronum meum à latere aquilonis, & similis ero altissimo: sed in abyssum deiectus est. Itaque Deo soli gloria, nec nobis hanc licet appetere, nisi

Baruch 3.

Lucæ 9.

Appropinquare Deo quid sit. Recedere à Deo quid sit.

Iacob 4.

Deo in quibus assimilari debemus, & in quibus non.

Esai. 14.

ad illius gloriam moderatis circumstantijs. Deo quoque soli competit vindicta. Ideo *mea est ultio*, inquit, *& ego retribuam*. Ideo ne hæc quidem à nobis est petenda. In quo igitur assimilaberis Deo, ut ei appropinques? Nempe ut sis mundus & sanctus. *Sancti*, inquit, *estote, quoniam ego sanctus sum*. Ut sis perfectus. Unde ait: *Estote perfecti, sicut & Pater vester cælestis perfectus est*. Ut sis misericors. *Estote autem misericordes sicut Pater vester misericors est*. Ut diligas inimicos tuos, sicut alibi dicit: *Diligite inimicos vestros, & benefacite his, qui oderunt vos*, ut sis filij Patris vestri cælestis, qui solem suum oriri facit super bonos & malos, & pluit super iustos & iniustos. Christo igitur appropinquare, id est, virtutibus eidem conformari, vtilissimum est studium, ac exercitium. Ibi nihil poteris periclitari. Exemplar est enim omnium virtutum. Fac igitur tu iuxta exemplar, quod tibi in monte, scilicet Caluarie, monstratum est. Vidisti humilem inter latrones, sustine tu quoque tui contemptum, & noli te efferre. Vidisti patientissimum, nec exprobrantibus, & illudentibus respondere verbum. Et tu discere pati verba contumeliosa, & verbera dura. Orauit pro crucifixoribus. Tu quoque pro his, qui te offenderunt, ora. Gustavit sel & acetum, & tu quoque voluptuosis abstine, & non necessarijs. Breuiter, in omnibus operibus humanis, quæ de Christo legis, audito hanc vocem: Exemplum tibi dedi, ut & tu ita facias. Secundo, accedendum nobis est ad Christum oratione, amore & voluntate. Amor coniungit, atque presentes sibi efficit eos, qui loco distant non exiguo. Oratio via est, qua nobis quotidie est eundum: & hæc est, ad impetrandum potentior, quo ante per amorem ei magis sumus vicini. Quid ultra? Omnia nobis est Christus, ideo in omnibus, quæ nobis aut necessaria, aut molesta sunt, ad illum accedere oportet. Quapropter Ambrosius item dicit: Omnis anima accedat ad Christum, quia omnia est Christus nobis. Si vulnere carere desideras, medicus est. Si febribus æstuas, fons est. Si grauaris iniquitate, iustitia est. Si auxilio indiges, virtus est. Si mortem times, vita est. Si cælum desideras, via est. Si tenebras fugis, lux est. Si cibum quaeris, alimentum est. Et hoc pro prima institutione sit dictum huius Evangelij, puta ut appropinquemus Christo, in imitatione vitæ illius ei conformari, assimilariue aliquo modo cupientes. Secunda eruditio est, ut discamus quam sapienter Christus fecerit, cum peccatoribus manducans, et bibens, nedum benignè. Neque enim magna caruit dispensatione, quod tam familiarem se illis exhibuit. Erant enim inter Iudæos in multiplici opinione homines constituti. Quidam rigorese vivebant, & hunc rigorem pro tempore & loco, puta ad commoda animarum, in conversionem peccatorum, ubi id ratio exigebat, relaxare non poterant. Erant enim nimis superstitiosi. Alij sapientiam curiosa inuestigatione quaerebant, alij miraculorum obseruabant nouitatem. Omnibus his CHRISTS misericordie suæ tetendit laqueos, quia capere voluit omnes, atque ideo retia eis salutaria, congruaque, quibus ut sagacissimus venator animas caperet, obtendit. Misit Ioannem austeram agentem coram hominibus vitam, quo eos qui in austeritate vitæ aliquid fiderent, conuerneret. Traxit alios communiter viuendo, atque benignitate, ac mansuetudine alliciendo. Quo enim se non despici videbant peccatores

Rom. 12.
Deut. 32.
Leuit. 19.
Matth. 5.
Lucæ 6.

Matth. 5.

Exemplar
omnium vir-
tutum Chri-
stus.

Exod. 25.

Num. 6.

Lucæ 11.

Matth. 7.

Ioan. 11.

Accedendū

quomodo

fit ad Deum.

Ambros.

Sapientiam
quærit Chri-
stus exhibue-
rit cum pec-
catoribus
manducando.

Matth. 3.

Luc. 3. 4. & 7.

tores, eo magis tanquam ad verè misericordem, qui peccata donaret, se conuertebant. Alios attraxit prædicando, vt dicerent se nunquam audisse hominem loquutum, vt Iesus loquebatur. Alios quoque miraculis inuitauit, qui eius opera videntes, dederunt gloriam Deo, & gaudebant in omnibus, quæ fiebant gloriose ab eo. Verum hæc Pharisei omnia calumnijs peruertebant. Quod Christus quoque conqueritur apud Matthæum: *Veni loquutus neque manucans, neque bibens, & dicitur, Demonium habet. Veni Filius hominis & manducans, & bibens, & dicunt: Ecce homo vorax, & potator vini, publicanorum & peccatorum amicus.* Est tamen quoque alia ratio, quare adeo familiariter, communiterque cum hominibus vixit Christus. Quia enim omnibus venit, exemplum in se inuitabile cunctis præbere debuit. Si enim nimis rigorosam, abstinentemque vitam duxisset, aut solitariam, quis illum potuisset imitari? Vita illius austeritas quosdam exterruisset, ne accedere illum fuissent ausi. Maiori igitur fructu animarum communem exhibuit vitam, vbi alios alloquio, alios familiari aspectu, alios benigno accessu, alios in templo, alios in contiuio ad se traxit, atque ad salutem conuertit. Discite hinc quoque, si centum lucrandi animas noueris vias, si centum artes & modos sciueris, quibus hominem à peccato speres reducendum, potius omnes experiri, omnem impendere conatum, nihil non a motum relinquere, donec peccatorem ad Deum reducas. Prodest autem maximè nobilibus ingenijs mansuetudo cum maturitate morum zelosa, & cum exhibitione charitatis. Recipitur enim libentius, quicquid cum mansuetudine mandatur, quicquid ad modum obsecrantis aut fideliter suadentis magis rogatur, quam præcipitur. Opus enim est illi, qui ex tua correptione fieri debet melior. Primo, vt te sentiat fideliter consulentem, vt ipse qui illi bene vult. Deinde, vt tam benigno etiam modo adhibeas consilium, vt non exasperetur magis, quam molliatur. Tertia eruditio Euangelica nobis vetat iudicare peccatores. Quod enim Pharisei sæpius contra Dominum murmurabant recipientem peccatores, non suam prodiderunt iustitiam, sed superbiam & iniquitatem. Bis enim murmurantes, iniquè iudicabant Pharisei hos peccatores poenitentes. Arbitrabantur enim iniquos & peccatores eos, qui ad Christum accedebant, qui erant iusti. Iam enim conuersi erant ad Christum, ideo iusti.

Secundo se iustos ipsi putabant cum essent peccatores. Erant enim superbi, proximis se præferentes, eosdemque spernentes. Atque ideo synceram non potuerunt cum illis habere compassionem. Vbi enim superbia est, ibi charitas non est. Quod ergo nos in illis perniciosum, iniustum, ac noxium videmus, hoc nobis abstinendum est. Non igitur damnemus proximum, nemini non recta in eo viderimus. Credendus enim potius est illico respiciat se nec sua immemor fuisse salutis, vt malo perseveret in proposito. Filio si pro generali vos regula doceo, moneo & rogo, quicquid audieritis, quicquid videritis, semper existimate proximum vestrum suam salutem nolite negligere: sed & si peccauerit, interim tamen poenituisse, & iam bonæ esse voluntatis eum credite. Hoc sentite, hoc confidite de omni homine (non solum verba, sed & opera eius omnino aliud clament) scilicet: eum esse poenitentem, & in statu salutis. Hoc namque in incerto, ambiguoque

Viram commuam quare Christus duxit.

Correptionem quam faciunt fructuosam. Iudicare temere peccatores quantum habeat periculi. Luc. 15. Ioan. 6.

Regula generali contra temeraria iudicia.

verfatur, & quibuscunque omnino secretum est imo nobis quoque ipsi absconditum, timus ne boni coram Deo, an reprobi, sed Deo iudicium huius relinquendum est. Nostrum verò erit bonis exhortationibus, beneficijs exemplisque virtutum omnes inuitare, prouocareq; ad bonum. Iterum prospiciendum quoque nobis est, ne peccata in nobis spiritualia occulta fouentes, aut non discutiennes dissimulemus, puta pharisaicam superbiam, arrogantiam, inuidiam & huiusmodi, quæ nonnunquam sub virtutum quoque specie latent: quæ dum non agnoscuntur, non eradicantur etiam. Idcirco quod alijs, hoc maxime etiam debemus nobis ipsis curare, scilicet vt eadem caueamus. Grauiora enim sunt vulnera, & plus habent periculi, quæ sunt secreta, & interna, quàm ea, quæ adeo sunt manifesta, vt videri, tangique possint. Spiritualia quoque vitia pestilentiora sunt carnalibus. Sequitur igitur ex his omnibus, peccatores hoc modo à nobis esse tractandos. Primo, vt culpæ, seu vitio demus correctionem, compassionem naturæ, & gratiæ gratulationem. Quarta eruditio est sentire erga nos clementissimam benignitatem Dei. Vide enim eum qui requiri deberet, ipse quomodo nos requirat? Certe adeo, vt etiam lætitiâ sibi & angelis suis fieri testetur, si peccator redeat ad penitentiam. Neque tamen hic tantum hoc astruit, sed in parabola quoque de filio prodigo seipsum nobis declarat, vbi narrat, quomodo pater filium miserum dum audierat reuertentem, non solum non patrimonij profusionem illi exprobrat, nec conuictis insectatur, nec arguit durè, sed occurrens in amplexum, & osculum accipit reuertentem, vestibus donat, symphoniam & chorum instituit, gaudioque illum diem dedicans, conuiuium exhibet, quòd perditus ille filius redierit, & saluus sit. Quare autem illam parabolam de filio prodigo & eius patre, aut de oue hic errante, ac patre familias reducente narrat, nisi vt ostendat similia se facturum cum peccatoribus ad se redeuntibus? Accedit huc quoque quod gaudiû Angelis esse maius dicit de peccatore penitentiam agente, quàm de iusto non egente penitentia. Non tamen hæc verba ita generaliter sunt intelligenda, quasi melior sit penitens in innocente, sed penitentem illi præfert iusto qui se non egere existimat penitentia, vtpote malorum grauium sibi non conscius. Nam sunt iusti & innocentes, qui leuia peccata (sine quibus in mundo hoc non viuunt) tantum plangunt quàm alij crimina. Quis negot hoc gaudium facturos Angelis Dei licet iustos, habentes tamen quòd amarè plangant. Siquidem quanto Deo seruentius diligunt, tanto eidem inhaerent fidelius, eoque acriori, si vel paululum à rectitudine exorbi auerint, dolore torquentur. Postremo, discendum est hic triformem penitentiam laudatam. Prima est enim purgans peccata. Hac lauit se mulier illa sancta Magdalena, quæ ad Dominum intrabat in conuiuium, non conuiuanti-um præsentia exterrita, quia eius animo non inuidebat de hominibus cogitatio, sed desiderium Saluatoris. Secunda est penitentiâ ornans, cuiusmodi in Ioanne reperitur Baptista. Hic enim non solum penitentiam sibi instituit, sed ad eremum, id est, ad locum penitentiæ congruum etiam puer relictis parentibus exiuit. Tertia penitentiâ est conseruans, ne peccetur. Hoc modo opera penitentiæ fecisse putatur Paulus, qui castigauit corpus suum, & in seruitutem redegit, ne fortè cum alijs prædicauerit, ipse inueniretur

Vulnera secreta esse pecculiosiora.

Benignitas Dei erga nos quanta.

Lucæ 15.

Penitentiâ laudatam triformis.

Lucæ 7.

Marc. 1.

1. Cor. 9.

retur reprobis. Filij charissimi, effusio hæc paternorum viscerum diuinae misericordiae super nos compungat exciteq; nos, & ardentissimo vulneret amore. Cogitate quàm iniustam sit offendisse benignissimum Patrè. Num satis non est hæcenus illum offendisse? Num satis non est peccasse? Num decet nos fidelissimum Dominum & Patrem nos requirentem, nos expectantem, ad nostrum reditum anhelantem gaudio priuare, & eius amoris illudere? Heu filij merito sola nos eius charitas vulneraret adeo, vt totam vitam nostram, si quo modo, imperfecta aut reprehensibilis est, in eius cultum, honorem periter ac amorem mutemus. Sit semel finis operibus nostris illicitis. Deinceps Deo nostro tantam non faciamus iniuriam, vt eius præcepta, vt eius beneplacita negligamus: quia quo maiorem nunc nobis misericordiam ad nostri reductionem prærogat, eo nos durius ad se non conuersos damnat Dominus noster Iesus Christus iudex, seculorum vniuersorum iudex venturus in æternum benedictus, Amen.

DOMINICA III. POST FESTVM SANCTISSIMÆ TRINITATIS, Epist. B. Pauli Apost. ad Roman. VIII.

Existimo, quòd non sunt condigna passiones huius temporis ad futuram gloriam, quæ reuelabitur in nobis. Nam expectatio creaturæ reuelationem filiorum Dei expectat. Vanitati enim creatura subiecta est, non volens, sed propter eum qui subiecit eam in spe: quia & ipsa creatura liberabitur à seruitute corruptionis, in libertatē gloria filiorum Dei. Scimus enim quòd omnis creatura ingemiscit, & parturit vsque adhuc. Non solum autem illa, sed & nos ipsi primicias spiritus habentes, & ipsi intra nos gemimus adoptionem filiorum Dei, expectantes redemptionem corporis nostri in Christo Iesu Domino nostro.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Ante lectionem hanc dixerat beatus Paulus, nos Christi fore coheredes, & si tamē compassi fuerimus, Christo quoque conglorificandos. Ne tamen hoc videatur cuiuspiam graue, puta cum Christo pati, continuat: Existimo autē. Non dubitatiuè loquitur, sed quasi humilitatis causa, verbo dubitationis, cum nihil hæset, vitur. Existimo autem quòd haudquaquam sint condignæ passiones huius temporis, quantumlibet sæuæ aut duræ videantur, si respiciatur, aut si comparentur ad futuram gloriam quæ reuelabitur in nobis. Nam omnē tribulationē, etiam si equulei & ignes adhibeantur, futuræ gloriæ meditatio, vbi mētem obsederit, leuè ducet ac momentaneam. Si, inquam, placendi Deo appetitus menti humane infederit, vt iam conformari Christo in desiderio fuerit homini, tribulationem huius vitæ omnem pro nihilo ducere illum facit. Nam expectatio creaturæ, id est, homo expectans (dicitur enim homo creatura iuxta illud Euangelij: Prædicare Euangelium omni creaturæ) expectat in se futuram reuelationem filiorum Dei, hoc est manifestam felicitatem ac beatitudinis manifestationem. Hæc enim vbi adepta fuerit manifestabitur quòd

Marc. 16.